

STANDARDE DE COMPETENȚE PROFESIONALE PENTRU MENTORII

(SCPM) DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

AUTORI

Nicolae Crețu · Lia Sclifos

Lucrare elaborată cu sprijinul UNICEF Moldova pentru Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și pentru Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL).

Versiune de lucru · august 2025

INFORMAȚII EDITORIALE

STANDARDE DE COMPETENȚE PROFESIONALE PENTRU MENTORII (SCPM) DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Colecția Idei pentru practică

Autori

Nicolae Crețu

Lia Sclifos

Standardele au fost elaborate în cadrul programului „Promovarea educației de calitate și a oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de UNICEF și PNUD Moldova, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul acestei versiuni de lucru. Opiniile exprimate nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene, a UNICEF sau a celorlalte instituții partenere.

> Versiune de lucru: 10 August 10, 2025
>
> Au fost integrate recomandarile mentorilor – participanti in atelierul de la Holercani

CUPRINS

Preliminarii 2

Domeniu	Prezentare	Descriptori
1 **Motivare pentru dezvoltare**	5	12
2 **Inovație și schimbare**	6	18
3 **Observare și reflecție**	7	21
4 **Relații și mediu de interacțiune**	8	25
5 **Competențe digitale**	9	30
6 **Mentorat și rețele de mentori**	10	
6.1 Mentorul regional/raional	10	33
6.2 Mentorul național	11	35

Bibliografie 37

PRELIMINARII

Îmbunătățirea calității educației depinde esențial de profesionalismul cadrelor didactice și de sprijinul acordat acestora pe parcursul carierei. În acest sens, mentoratul s-a impus, la nivel național și internațional, ca instrument strategic pentru dezvoltarea competențelor profesorilor și pentru modernizarea practicilor de predare. Cercetările arată că programele de mentorat bine structurate contribuie semnificativ la creșterea satisfacției în muncă și la retenția cadrelor didactice. **Formarea inițială de calitate, însoțită de de un sistem solid de mentorat de practică pedagogică, mentorat de inserție în primii ani de carieră și mentorat de dezvoltare profesională la locul de muncă pentru toți, reprezintă o condiție-cheie pentru menținerea profesorilor în sistem și pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare a elevilor.**

Standardele prezentate în acest document au ca scop principal asigurarea calității și coerenței practicilor de mentorat, contribuind astfel semnificativ la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, la îmbunătățirea procesului educational, inclusiv a rezultatelor elevilor.

În mod specific, aceste standarde urmăresc realizarea a trei obiective esențale:

1. Asigurarea coerenței și eficienței în practica mentorilor

Prin identificarea și promovarea unor caracteristici și practici eficiente de mentorat, standardele contribuie la crearea unei experiențe unificale și de calitate pentru cadrele didactice mentorate. Ele oferă mentorilor o înțelegere mai clară a rolului lor, facilitând astfel autoevaluarea, identificarea ariilor de îmbunătățire și planificarea dezvoltării profesionale continue ca și mentori.

2. Promovarea profilului mentoratului și dezvoltarea profesională a mentorilor

Aceste standarde urmăresc creșterea vizibilității și prestigiului rolului de mentor, subliniind contribuția valoroasă pe care mentorii o au la dezvoltarea profesională a colegilor lor. Printr-o implementare riguroasă și sistematică, standardele vor ajuta la sporirea calității predării și, implicit, vor îmbunătăți rezultatele elevilor.

3. Construirea unei culturi instituționale a mentoratului

Standardele sprijină dezvoltarea unei culturi organizaționale în care mentoratul este valorizat și integrat ca o componentă esențială a dezvoltării profesionale continue. Această cultură favorizează învățarea colaborativă, inovația educațională și dezvoltarea profesională sistemică în cadrul instituțiilor școlare.

Grupuri țintă și relevanța standardelor

Prezentul document se adresează mai multor categorii de actori educaționali, precizând rolul și utilitatea standardelor pentru fiecare.

1. Mentori – Standardele descriu profilul **profesorului mentor**, oferindu-i acestuia un instrument de autoevaluare și dezvoltare profesională. Pentru mentori, standardele clarifică **ce trebuie să știe și să poată face** în îndrumarea studenților stagiari, colegilor debutanți sau cu experiență, asigurând orientare în activitatea cotidiană și un etalon al calității sprijinului oferit. Totodată, ele consolidează statutul mentorilor ca **lideri educaționali** ce contribuie la schimbare și creșterea calității predării în școală.

2. Echipe manageriale ale școlilor – Conducerea unităților de învățământ va utiliza aceste standarde drept referință pentru **organizarea și monitorizarea programelor de mentorat** la nivel instituțional. Directorii și adjuncții responsabili de mentorat pot integra standardele în politicile școlii privind toate trei tipuri de mentorat: **mentoratul de practică pedagogică** (pentru instituțiile bază de practică și alte instituții implicate în proces), **mentoratul de inserție** a cadrelor didactice debutante și **mentoratul de dezvoltare profesională**, asigurând identificarea mentorilor potriviți și evaluând eficacitatea activității acestora în raport cu criteriile agreate la nivel național. Standardele sprijină echipele manageriale în crearea unui mediu colaborativ, în care mentoratul este parte a **culturii organizaționale de învățare și dezvoltare continuă**.

3. Furnizori de formare inițială și continuă – Facultățile de științe ale educației, departamentele de pregătire a personalului didactic, și alți furnizori de formare inițială și continua vor utiliza standardele în **proiectarea programelor de pregătire a cadrelor didactice și a mentorilor**. Aceste standarde asigură corelarea curriculumului de formare inițială cu așteptările practicii din teren, ghidează elaborarea standardelor de calitate pentru programele de formare a mentorilor și orientează dezvoltarea profesională continuă a acestora. Instituțiile de formare continuă au câștigat un aliat bun în monitorizarea implementării în practică a finalităților programelor de formare prestate.

Rolul standardelor în cadrul mandatului INEL

Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL) deține, conform mandatului său instituțional, un rol central în profesionalizarea carierei didactice și în asigurarea calității formării profesorilor. INEL acționează la nivel strategic, având responsabilități extinse ce includ **orientare în politicile educaționale, asigurarea calității, coordonare, dezvoltare de capacități și evaluare** în domeniul formării cadrelor didactice și al leadershipului educațional. Standardele de competență pentru mentori se înscriu pe deplin în aceste atribuții ale INEL, după cum urmează:

- **Orientare în politici și ghidare metodologică:** INEL elaborează, pe baza standardelor, instrumente, ghiduri și alte **materiale metodologice** pentru a asigura calitatea programelor de mentorat, oferind tuturor actorilor interesați (instituții, inspectorate, formatori) un **cadru de referință unitar**.
- **Asigurarea calității și coerenței în sistem:** Standardele constituie o bază pentru **evaluarea calitativă a activității mentorilor**. Prin definirea competențelor așteptate, INEL poate monitoriza modul în care mentorii își exercită rolul și impactul asupra progresului cadrelor didactice. Standardele facilitează identificarea nevoilor de dezvoltare profesională ale mentorilor și fundamentarea deciziilor de îmbunătățire a programelor de mentorat, contribuind la crearea unei culturi a calității și eficacității în formarea continuă. Astfel, ele devin un instrument de **asigurare a calității** la nivel național, comparabil cu standardele profesionale ale altor categorii de personal educațional.
- **Coordonare și dezvoltare de capacități:** INEL coordonează rețeaua națională a mentorilor, având ca obiectiv extinderea acesteia astfel încât **fiecare școală să beneficieze de mentori competenți**.
- **Evaluare și îmbunătățire continuă:** În virtutea rolului său de **centru național de expertiză** în educație, INEL va utiliza aceste standarde și pentru a evalua impactul inițiativelor de mentorat și pentru a formula politici bazate pe evidențe. Aceste evaluări vor avea impact pentru deciziile viitoare ale INEL în materie de formare, motivare și susținere a mentorilor, asigurând un **feedback** necesar perfecționării continue a sistemului de mentorat.

Domenii, standarde, indicatori și impact

Domeniul 1: Motivare pentru dezvoltare (Mentorul este un model profesional)

Standardul 1: Mentorul este un model inspirațional, un exemplu de urmat pentru cadrele didactice.

Indicatori:

1.1 Demonstrează un nivel înalt al calității în activitarea profesională.

1.2 Este un membru activ a diferitor comunități educaționale

1.3 Valorifică practicile reflexive în propria activitate profesională.

1.4 Se angajează într-un proces continuu de învățare și dezvoltare profesională ca mentor.

Impact:

- Se consolidează o cultură instituțională bazată pe excelență profesională, colaborare activă prin implicarea mentorilor ca modele de conduită și performanță.
- Crește gradul de adeziune la valorile instituționale și regulile profesionale în primele luni de activitate.
- Crește numărul de activități, proiecte și inițiative instituționale coordonate sau susținute de mentori.
- Crește numărul de practici eficiente prezentate, documentate și diseminate de mentori în mediul educațional.
- Se schimbă percepția personalului didactic asupra contribuției mentorilor la climatul profesional din școală.
- Se dezvoltă atitudini profesionale proactive, reflexive și inovatoare, inspirate din exemplul și implicarea directă a mentorilor.
- Crește % cadrelor didactice care preiau inițiativa aplicării unor noi metode sau tehnologii educaționale după modelul mentorului.
- Debutanții și studenții stagiari își formează un model clar de conduită profesională și de angajament didactic prin interacțiunea directă cu mentorul ca exemplu de dăruire profesională.
- Se îmbunătățește calitatea lecțiilor și activităților desfășurate pe parcursul stagiului ca rezultat al modelării oferite de mentor.

Domeniul 2: Inovație și schimbare (Mentorul este un agent al schimbării și un formator)

Standardul 2: Mentorul sprijină dezvoltarea competențelor profesionale și implementarea inovațiilor pentru schimbare în sistemul educațional.

Indicatori:

2.1 Contribuie la implementarea noilor politici educaționale și a inovațiilor în educație.

2.2 Elaborează și/sau implementează programe de formare continuă care promovează inovația și schimbarea în educație

2.3 Monitorizează aplicarea la clasă și în școală a competențelor dobândite în cadrul formărilor la diferit nivel.

Impact:

- Crește capacitatea instituțională de a susține inovațiile, reformele și învățarea continuă prin implicarea mentorilor în proiectarea, livrarea și evaluarea impactului formărilor relevante pentru cadrele didactice.
- Sporește nivelul de satisfacție față de calitatea formărilor și procentul cadrelor didactice care participă la formări facilitate de mentori.
- Se îmbunătățește practica de predare la clasă grație monitorizării integrării recomandărilor din formări în planificarea și predarea zilnică.
- Se remarcă un progres profesional raportat de cadrele didactice după participarea la formările prestate de către mentori.
- Se accelerează inserția personală și profesională a debutanților și crește retenția cadrelor didactice.
- Există un progres observabil în competențele de predare, gestionare a clasei și evaluare la cadrele didactice debutante.
- Formarea inițială a studenților se îmbunătățește grație practicii contextualizate, susținute de mentorul instituțional.
- Crește nivelul de autonomie al stagiarilor în aplicarea strategiilor învățate și motivația pentru o carieră didactică.
- Sporește calitatea reflecțiilor și progresul pedagogic în implementarea reformelor și inovațiilor.

Domeniul 3: Observare și reflecție (Mentorul este un observator reflexiv)

Standardul 3: Mentorul observă activitatea profesională a persoanei mentorate și creează context pentru reflecții asupra experienței.

Indicatori:

3.1 Realizează observări asupra activităților didactice și extradidactice.

3.2 Solicită și oferă feedback constructiv.

3.3 Creează contexte pentru reflecție asupra practicii profesionale.

3.4 Asigură confidențialitatea în cadrul relației de mentorat.

Impact:

- Crește calitatea planurilor de dezvoltare profesională și a procesului educațional ca rezultat al feedback-ului și a discuțiilor reflexive.
- Crește procentul de cadre didactice care solicită sprijinul mentorului pentru observare și analiză didactică.
- Se observă progres continuu în practicile didactice după sesiuni succesive de observare și reflecție.
- Sugestiile identificate împreună cu mentorabilii sunt integrate în practica lor de zi cu zi.
- Se îmbunătățește calitatea reflecțiilor pedagogice scrise sau orale, contribuind la creșterea % de studenți care aleg o carieră pedagogică și % de retenție a cadrelor didactice angajate.

Domeniul 4: Relații și mediu de interacțiune (Mentorul este un facilitator și un sprijin în gestionarea emoțiilor)

Standardul 4: Mentorul promovează echilibrul emoțional și comunicarea non-violentă pentru a susține starea de bine.

Indicatori:

4.1 Comunică empatic și încurajator într-un mediu de încredere și motivație pentru performanță.

4.2 Facilitează accesul la diferite categorii de resursele relevante.

4.3 Crează un mediu propice echilibrului emoțional în relațiile profesionale și în raport cu sine.

4.4 Demonstrează un comportament etic și profesionist în cadrul programelor de mentorat.

Impact:

- Creste gradul de satisfacție profesională, raportat de cadrele didactice în cadrul evaluărilor instituționale.
- Crește nivelul de utilizare a practicilor de comunicare non-violentă în cadrul colectivului didactic.
- Mai multe cadre didactice percep și acceptă mentorul drept sursă de sprijin emoțional și profesional.
- Crește nivelul de încredere personală și profesională, raportat de debutanți în primele luni de activitate.
- Crește % debutanților care se simt susținuți și înțeleși de mentor în perioade de dificultate profesională.
- Se remarcă o adaptare emoțională a studenților stagiari la activitatea didactică și la mediul școlar, grație sesiunilor de mentorat.
- Stagiarii manifestă mai multă deschidere în exprimarea provocărilor și reflecțiilor privind activitatea didactică.

Domeniul 5: Competențe digitale (Mentorul este un îndrumător digital activ)

Standardul 5: Mentorul aplică instrumente digitale și sprijină dezvoltarea competențelor digitale la persoanele mentorate.

Indicatori:

5.1 Planifică și oferă feedback constructiv în procesul de dezvoltare a competențelor digitale

5.2 Modelează utilizarea pedagogică a tehnologiilor digitale.

5.3 Facilitează reflecția și progresul digital prin documentare și feedback.

5.4 Facilitează colaborarea în domeniul dezvoltării compențelor digitale.

5.5 Promovează siguranța, etica și responsabilitatea în mediul digital.

Impact:

- Se dezvoltă o cultură organizațională care valorifică integrarea tehnologiilor digitale în procesul educațional.
- Crește numărul de cadre didactice care utilizează platforme digitale, aplicații educaționale și instrumente de evaluare digitală în activitatea didactică.
- Se îmbunătățește calitatea lecțiilor prin integrarea pedagogică a tehnologiilor digitale.
- Se consolidează capacitatea cadrelor didactice de a aplica responsabil principiile siguranței și eticii digitale în predare și comunicare.
- Crește gradul de participare a cadrelor didactice la comunități profesionale online și rețele de învățare digitală facilitate de mentori.
- Se intensifică schimbul de bune practici digitale și colaborarea între cadrele didactice prin activități coordonate sau sprijinite de mentori.
- Crește calitatea portofoliilor digitale și a reflecțiilor pedagogice realizate de cadrele didactice și stagiari, ca urmare a ghidării sistematice oferite în procesul de mentorat.

Domeniul 6: Mentorat și rețele de mentori

Standardul 6.1: Mentorul regional/raional coordonează programul de mentorat și procesul de dezvoltare profesională a rețelei de mentori din aria sa de responsabilitate

Indicatori:

6.1.1 Coordonează dezvoltarea profesională a mentorilor din regiune/raion.

6.1.2 Identifică și diseminează bune practici în mentorat și educație.

6.1.3 Monitorizează și evaluează implementarea programelor de mentorat.

Impact:

- Crește calitatea și coerența programelor de mentorat la nivel local.
- Se dezvoltă capacitatea instituțiilor de a răspunde rapid la nevoile profesionale ale cadrelor didactice.
- Crește vizibilitatea bunelor practici și a rezultatelor din teritoriu la nivel național.
- Se remarcă un progres continuu în implementarea sesiunilor de mentorat.

Standardul 6.2: Mentorul național se implică activ în implementarea programelor de mentorat și dezvoltarea rețelei de mentori la nivel national.

Indicatori:

6.2.1 Proiectează și implementează programe de formare pentru mentorii regionali și instituționali.

6.2.2 Asigură meta-mentorat și sprijin profesional continuu pentru mentori.

6.2.3 Monitorizează și evaluează performanța mentorilor din rețea.

6.2.4 Contribuie la dezvoltarea politicilor și strategiilor naționale privind mentoratul.

6.2.5 Promovează cultura mentoratului și vizibilitatea rețelei la nivel național și internațional.

Impact:

- Se dezvoltă un cadru strategic coerent și sustenabil pentru implementarea și profesionalizarea mentoratului la nivel național.
- Activitatea mentorilor naționali contribuie la crearea unei comunități de mentori bine pregătiți și activi.
- Programele de formare dezvoltate de mentorii naționali sporesc nivelul de competență profesională al mentorilor regionali și instituționali.
- Prin meta-mentoratul sistematic, mentorii beneficiază de sprijin personalizat pentru dezvoltare profesională continuă, reflecție critică și leadership educațional.
- Evaluarea riguroasă a performanței mentorilor și utilizarea datelor multiple conduc la îmbunătățirea constantă a programelor de mentorat și la formularea de recomandări strategice relevante.
- Vizibilitatea mentoratului este amplificată prin participarea activă la evenimente, publicații și platforme colaborative, iar cultura mentoratului devine tot mai prezentă și recunoscută în spațiul educațional național și international.

Domeniul 1: Motivare pentru dezvoltare (Mentorul este un model profesional)

Standardul 1: Mentorul este un model inspirațional, un exemplu de urmat pentru cadrele didactice.

1.1	Demonstrează un nivel înalt al calității în activitarea profesională.	
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
1.1.1 Demonstrează competențe avansate și actualizate în domeniul său de activitate: predare, învățare, evaluare, managementul clasei, etc. 1.1.2 Prezintă lecții demonstrative în cadrul cărora aplică inovații, modelează standarde ridicate de predare, evaluare și interacțiune profesională. 1.1.3 Își menține un nivel înalt de profesionalism și etică în toate interacțiunile cu persoanele mentorate. 1.1.4 Demonstrează empatie și abilități de comunicare în funcție de nevoile persoanelor mentorate. 1.1.5 Documentează periodic bune practice din experiența sa profesională.		
1.1.6 Își planifică și organizează sesiunile de mentorat cu profesionalism și responsabilitate. 1.1.7 Contribuie la îmbunătățirea continuă a performanței cadrelor didactice mentorate. 1.1.8 Demonstrează un nivel înalt de conduită profesională.	1.1.9 Crează un mediu de lucru propice adaptării la diferite contexte de inserție în colectiv. 1.1.10 Asigură o tranziție fără stres debutanților cu diferit nivel de pregătire. 1.1.11 Încurajează autonomia și încrederea în propriile competențe ale debutantului.	1.1.12 Își adaptează metodele și strategiile în funcție de nevoile și nivelul de dezvoltare a studenților stagiari. 1.1.13 Menține și transmite un nivel înalt de competență și responsabilitate studenților stagiari. 1.1.14 Sprijină stagiarii pe parcursul tuturor tipurilor de practică pedagogică — observare și inițiere, predare ghidată, predare independentă asistată și practică extracurriculară — oferind și demonstrând prin propriul exemplu modele de activități de înaltă calitate, adaptate obiectivelor și specificului fiecărui

1.1 Demonstrează un nivel înalt al calității în activitarea profesională.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
		stagiu.

1.2 Este un membru activ a diferitor comunități educaționale		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
1.2.1 Demonstrează inițiativă în susținerea și promovarea valorilor instituției. 1.2.2 Inițiază diferite activități școlare, extrașcolare sau de promovare a școlii. 1.2.3 Se implică în programe de formare și schimb de experiență la diferit nivel. 1.2.4 Participă la evenimente și întâlniri cu elevii, părinții și personalul școlii. 1.2.5 Participă la activități de socializare și de consolidare a relațiilor dintre membrii comunității educaționale și de mentori. 1.2.6 Participă activ în întâlniri și ateliere de reflecție asupra practicii proprii și/sau a altor membri a comunității educaționale regionale/raionale și/sau naționale. 1.2.7 Contribuie la dezvoltarea și implementarea proiectelor educaționale în școală.		
1.2.8 Participă activ în proiectele și inițiativele instituției. 1.2.9 Se implică în proiecte și inițiative la nivel de rețea a mentorilor. 1.2.10 Colaborează cu cadrele didactice și mentorii pentru a îmbunătăți mediul școlar.	1.2.11 Stimulează participarea debutanților la activități extracurriculare și instituționale. 1.2.12 Se implică în activitățile și proiectele dedicate integrării în comunitatea școlară. 1.2.13 Contribuie la crearea unui mediu prietenos și inclusiv în școală. 1.2.14 Dezvoltă încredere și autonomie profesională inspirată de la modelul	1.2.15 Implică studenții stagiari în activitățile și proiectele instituționale, demonstrând beneficiile participării active. 1.2.16 Facilitează și monitorizează participarea studenților stagiari la evenimente și întâlniri cu elevii, părinții, personalul și partenerii externi ai școlii.

1.2 Este un membru activ a diferitor comunități educaționale		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
	mentorului.	1.2.17 Modelează și transmite, prin conduită și feedback, valorile naționale, instituționale și profesionale – echitate, incluziune, responsabilitate și calitatea actului educațional.

1.3 Valorifică practicile reflexive în propria activitate profesională.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
1.3.1 Utilizează sistematic reflecția profesională pentru îmbunătățirea practicii proprii. 1.3.2 Identifică și analizează propriile experiențe și acțiuni pentru a evidenția, conștientiza lecțiile învățate. 1.3.3 Învață din experiențele și greșelile proprii pentru a-și ajusta comportamentul și strategiile. 1.3.4 Analizează și reflectă asupra propriilor activități didactice pentru a identifica punctele forte și ariile de îmbunătățire. 1.3.5 Utilizează înregistrări video sau alte metode de autoevaluare pentru a observa și îmbunătăți stilul de activitate. 1.3.6 Încurajează reflecțiile cadrelor didactice pentru a promova dezvoltarea profesională continuă.		
1.3.7 Utilizează autoevaluarea pentru a reflecta asupra performanței și a identifica oportunități de îmbunătățire. 1.3.8 Încurajează colegii experimentați să adopte abordări similare. 1.3.9 Integrează feedback-ul primit pentru a ajusta și optimiza experiența profesională.	1.3.11 Sprijină debutanții în dezvoltarea abilităților de analiză critică. 1.3.12 Aplică practici reflexive pentru a monitoriza progresul în procesul de inserție, integrare socială și profesională. 1.3.13 Demonstrează modele de reflecție asupra propriilor puncte forte și ariilor de dezvoltare.	1.3.15 Ghidează studenții stagiari în aplicarea reflecției pedagogice sistematice în cadrul diferitor tipuri de practică pedagogică. 1.3.16 Demonstrează impactul reflecției și a deciziilor asupra rezultatelor muncii. 1.3.17 Aplică practici reflexive pentru a adapta strategiile pedagogice în

1.3 Valorifică practicile reflexive în propria activitate profesională.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
1.3.10 Dezvoltă o conduită profesională responsabilă și un stil didactic inspirat din practicile reflexive.	1.3.14 Încurajează și susține reflecția asupra experienței inițiale în mediul profesional pentru a facilita adaptarea și învățarea continuă.	funcție de nevoile elevilor, contextul clasei și pregătirea studenților stagiari. 1.3.18 Modelează procesele de autoreflecție după lecțiile asistate și predate.

1.4 Se angajează într-un proces continuu de învățare și dezvoltare profesională ca mentor.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
1.4.1 Participă activ la cursuri de formare, conferințe, comunități de practică sau alte forme de învățare profesională care sunt relevante obiectivelor de dezvoltare a competențelor de mentor pentru diferite categorii de persoane. 1.4.2 Învață și aplică noi competențe și tehnologii relevante pentru domeniul mentorat. 1.4.3 Identifică relevanța și aplicabilitatea cercetărilor și inovațiilor pentru integrarea lor în propria practică de mentorat și pentru contextul educațional specific în care activează. 1.4.4 Reflectează critic asupra propriilor practici mentorale și discută cu stagiarii importanța auto-monitorizării progresului profesional, folosind feedback-ul pentru ajustarea ghidării.		
1.4.5 Reflectă asupra propriului parcurs profesional și își formulează obiective de dezvoltare relevante pentru practica de mentor a cadrelor didactice. 1.4.6 Realizează cercetări, participă la conferințe și seminarii științifice și	1.4.8 Analizează critic feedback-ul primit, identifică temele recurente și prioritizează ariile de îmbunătățire, demonstrând o atitudine deschisă și orientată spre învățare continuă. 1.4.9 Elaborează și implementează planuri de acțiune concrete pentru	1.4.11 Participă periodic la programe de formare și consiliere metodologică organizate de instituția de învățământ superior sau de alți parteneri, pentru consolidarea competențelor de mentor a studenților stagiari.

1.4 Se angajează într-un proces continuu de învățare și dezvoltare profesională ca mentor.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
este membru activ în cadrul rețelei de mentori și altor rețele profesionale pentru a fi la curent cu cele mai recente tendințe și inovații în domeniul mentorat. 1.4.7 Colectează periodic impresii de la cadrele didactice mentorate.	a-și îmbunătăți competențele de mentor de inserție, monitorizând progresul și ajustând strategiile după caz. 1.4.10 Se implică în activități de integrare și suport pentru noii angajați.	1.4.12 Colaborează cu coordonatorii de practică și cu alți mentori din rețele profesionale, schimbând bune practici și inovații metodologice pentru îmbunătățirea metodelor de mentorare a studenților stagiari. 1.4.13 Menține o comunicare fluentă în triada mentor – coordonator de practică – stagiar, aliniind cerințele de formare, monitorizând progresul și intervenind prompt când apar dificultăți.

Impact:

1.A Se consolidează o cultură instituțională bazată pe excelență profesională, colaborare activă prin implicarea mentorilor ca modele de conduită și performanță.

1.B Crește gradul de adeziune la valorile instituționale și regulile profesionale în primele luni de activitate.

1.C Crește numărul de activități, proiecte și inițiative instituționale coordonate sau susținute de mentori.

1.D Crește numărul de practici eficiente prezentate, documentate și diseminate de mentori în mediul educațional.

1.E Se schimbă percepția personalului didactic asupra contribuției mentorilor la climatul profesional din școală.

1. F Se dezvoltă atitudini profesionale proactive, reflexive și inovatoare, inspirate din exemplul și implicarea directă a mentorilor.

1.G Crește % cadrelor didactice care preiau inițiativa aplicării unor noi metode sau tehnologii educaționale după modelul mentorului.

1.H Debutanții și studenții stagiari își formează un model clar de conduită profesională și de angajament didactic prin interacțiunea directă cu mentorul ca exemplu de dăruire profesională.

1.I Se îmbunătățește calitatea lecțiilor și activităților desfășurate pe parcursul stagiului ca rezultat al modelării oferite de mentor.

Domeniul 2: Inovație și schimbare (Mentorul este un agent al schimbării și un formator)

Standardul 2: Mentorul sprijină dezvoltarea competențelor profesionale și implementarea inovațiilor pentru schimbare în sistemul educațional.

2.1	Contribuie la implementarea noilor politici educaționale și a inovațiilor în educație.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)		**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
2.1.1	Prezintă sistematic noile politici educaționale cadrelor didactice, cadrelor didactice debutante și studenților stagiari.		
2.1.2 2.1.3 2.1.4	Explică contextul, scopurile și beneficiile schimbărilor educaționale propuse de noile politici educaționale. Asigură înțelegerea și acceptarea noilor politici educaționale prin exemple practice relevante. Oferă materiale informative actualizate și resurse relevante pentru înțelegerea noilor politici și practici pedagogice.		2.1.5 Informează studenții stagiari despre schimbările și reformele recente din sistemul educațional, 2.1.6 Clarifică împreună esența terminologiei, conceptelor-cheie și scopul acestora.

2.2	Elaborează și/sau implementează programe de formare continuă care promovează inovația și schimbarea în educație		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)		**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
2.2.1 2.2.2 2.2.3	Identifică nevoile de formare a cadrelor didactice în raport cu schimbările, inovațiile în educație. Identifică nevoile și dificultățile specifice ale cadrelor didactice, inclusive a celor debutante. Stabilește prioritățile de formare profesională în funcție de cerințele curente ale		2.2.13 Identifică nevoile de dezvoltare ale stagiarilor. 2.2.14 Concepe, împreună cu coordonatorul de practică, obiective clare de dezvoltare pentru fiecare etapă a

2.2 Elaborează și/sau implementează programe de formare continuă care promovează inovația și schimbarea în educație

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
sistemului educational și situația reală din instituție. 2.2.4 Realizează diagnoze inițiale pentru identificarea nevoilor specifice ale cadrelor didactice cu experiență și a celor debutante. 2.2.5 Încurajează învățarea activă și autonomă, intervențiile formative în funcție de feedback-ul obținut.		practicii pedagogice. 2.2.15 Oferă modele de implementare a diferitor metode și tehnici de predare, învățare, evaluare. 2.2.16 Aplică împreună în sala de clasă metode noi de învățare.
2.2.6 Încurașează progresul profesorilor în dobândirea noilor competențe. 2.2.7 Oferă suport cadrelor didactice în utilizarea tehnologiilor educaționale modern. 2.2.8 Monitorizează aplicarea la clasă a inovațiilor exersate la cursul de formare.	2.2.9 Organizează sesiuni introductive privind noutățile curriculare. 2.2.10 Adaptează programele de formare la nevoile debutanților. 2.2.11 Sprijină debutanții în elaborarea planurilor de lecție și a activităților didactice care integrează inovațiile și metodele recent promovate.	

2.3 Monitorizează aplicarea la clasă și în școală a competențelor dobândite în cadrul formărilor la diferit nivel.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
2.3.1 Observă sistematic implementarea competențelor dezvoltate în cadrul sesiunilor de formare continua la diferit nivel. 2.3.2 Oferă feedback orientat spre consolidarea competențelor în	2.3.3 Monitorizează priodic lecțiile debutanților pentru a facilita integrarea competențelor dobândite și depășirea dificultăților. 2.3.4 Sprijină efortul debutanților de a se integra în procesul de dezvoltare	2.3.5 Sprijină implementarea la clasă a abilităților și cunoștințelor dezvoltate la facultate. 2.3.6 Oferă și colectează feedback de dezvoltare privind experiența de

2.3 Monitorizează aplicarea la clasă și în școală a competențelor dobândite în cadrul formărilor la diferit nivel.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
practica zilnică a profesorilor.	profesională la locul de muncă.	realizare a practicii pedagogice.

Impact:

2.A Crește capacitatea instituțională de a susține inovațiile, reformele și învățarea continuă prin implicarea mentorilor în proiectarea, livrarea și evaluarea formărilor relevante pentru cadrele didactice.

2.B Sporește nivelul de satisfacție față de calitatea formărilor și procentul cadrelor didactice care participă la formări facilitate de mentori.

2.C Se îmbunătățește practica de predare la clasă grație monitorizării integrării recomandărilor din formări în planificarea și predarea zilnică.

2.D Se remarcă un progres profesional raportat de cadrele didactice după participarea la formările prestate de către mentori.

2.E Se accelerează inserția personală și profesională a debutanților și crește retenția cadrelor didactice.

2.F Există un progres observabil în competențele de predare, gestionare a clasei și evaluare la cadrele didactice debutante.

2.G Formarea inițială a studenților se îmbunătățește grație practicii contextualizate, susținute de mentorul instituțional.

2.H Crește nivelul de autonomie al stagiarilor în aplicarea strategiilor învățate și motivația pentru o carieră didactică.

2.I Sporește calitatea reflecțiilor și progresul pedagogic în implementarea reformelor și inovațiilor.

Domeniul 3: Observare și reflecție (Mentorul este un observator reflexiv)

Standardul 3: Mentorul observă activitatea profesională a persoanei mentorate și creează context pentru reflecții asupra experienței.

3.1	Realizează observări asupra activităților didactice și extradidactice.	
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
3.1.1 Observă sistematic activitatea cadrelor didactice mentorate, inclusiv a celor debutante, în baza unui graphic elaborat, împreună cu cadrele didactice.		3.1.4 Observă practica didactică a studenților stagiari.
3.1.2 Aplică diferite instrumente de observare, elaborate la nivel de instituție sau preluate.		3.1.5 Sprijină stagiarii în observarea proceselor necesare pentru realizarea produsului de cercetare/analiză.
3.1.3 Pregătește sesiuni de mentorat în baza celor observate de mentor și cadrele didactice, studenții stagiari.		

3.2	Solicită și oferă feedback constructiv.	
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
3.2.1 Stimulează exteriorizarea cunoștințelor teoretice accumulate anterior și/sau cele consultate recent, care explică experiența analizată. 3.2.2 Aplică diferite tipuri de feedback în procesul de reflecție asupra experienței didactice accumulate. 3.2.3 Solicită auto-reflecția persoanelor mentorate și furnizează feedback formativ, specific competențelor pedagogice observate pe întreaga durată a mentorării.		
3.2.4 Inițiază discuții de feedback,	3.2.6 Furnizează feedback detaliat și	3.2.9 Revizuiește, împreună cu stagiarul,

3.2 Solicită și oferă feedback constructiv.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
orientate spre dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. 3.2.5 Identifică, împreună subiectele la care se va solicita și oferi feedback.	specific debutanților după observarea diferitor tipuri de activități sau în procesul de planificare a acestor activități. 3.2.7 Oferă suport în procesul de inserție profesională și în colectivul pedagogic. 3.2.8 Sprijinină cadrele didactice debutante în îmbunătățirea competențelor didactice.	proiectele didactice înainte de predare, formulând împreună sugestii concrete de ajustare a obiectivelor, metodologiei și evaluării. 3.2.10 Conduce după fiecare lecție sau activitate extrașcolară o sesiune de debriefing reflexiv. 3.2.11 Elaborează la finalul practicii un raport descriptiv individualizat, care sintetizează evoluția și recomandările, pe care îl transmite coordonatorului de practică pedagogică.

3.3 Creează contexte pentru reflecție asupra practicii profesionale.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
3.3.1 Aplică metoda pendulării, ca instrument de bază în procesul de reflecție și mentorat. 3.3.2 Facilitează discuții de reflecție profesională profundă, axată pe aspectele observate. 3.3.3 Ghidează cadrele didactice mentorate spre autoanaliză critică și identificarea modalităților de îmbunătățire a propriei activități didactice.		
3.3.4 Identifică aspecte comune, asupra cărora se poate discuta, reflecta în grupuri.	3.3.7 Sprijină autoreflecția debutanților după fiecare activitate observată, dezvoltând capacitatea acestora de	3.3.9 Ghidează procesele de reflecție ale studenților stagiari după activitățile desfășurate de ei în cadrul practicii

3.3 Creează contexte pentru reflecție asupra practicii profesionale.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
3.3.5 identifică aspecte specifice asupra cărora e nevoie de discuții individuale și cadrele didactice mentorate. 3.3.6 Dezvoltă abilități de gândire pedagogică critică și reflexivă în condiții autentice.	autoevaluare critică și conștientă. 3.3.8 Identifică, împreună cu cadrele didactice debutante, punctele forte, cât și aspectele ce necesită îmbunătățiri.	pedagogice. 3.3.9 Aplică, în procesul de reflecție, diferite forme de organizare: individual, în grupuri mici. 3.3.10 Sprijină stagiarii în procesul de obesrvare a modelelor aplicate în practică ca parte a tezelor de an sau de licență.

3.4 Asigură confidențialitatea în cadrul relației de mentorat.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)

3.4.1 Prezintă condițiile fizice și psihilogice în care vor avea loc sesiunile de mentorat și le completează, agrează împreună cu persoanele mentorate.
3.4.2 Respectă permanent confidențialitatea informațiilor obținute în cadrul observărilor și discuțiilor cu persoanele mentorate.
3.4.3 Creează un mediu sigur și confidențial în care cadrele didactice și studenții stagiari să poată împărtăși deschis provocările și dificultățile întâmpinate, fără teama de evaluare formală.

Impact

3.A Crește calitatea planurilor de dezvoltare profesională și a procesului educațional ca rezultat al feedback-ului și a discuțiilor reflexive.

3.B Crește procentul de cadre didactice care solicită sprijinul mentorului pentru observare și analiză didactică.

3.C Se observă progres continuu în practicile didactice după sesiuni succesive de observare și reflecție.

3.D Sugestiile identificate împreună cu mentorabilii sunt integrate în practica lor de zi cu zi.

3.E Se îmbunătățește calitatea reflecțiilor pedagogice scrise sau orale, contribuind la creșterea % de studenți care aleg o carieră pedagogică și % de retenție a cadrelor didactice angajate.

Domeniul 4: Relații și mediu de interacțiune (Mentorul este un facilitator și un sprijin în gestionarea emoțiilor)

Standardul 4: Mentorul promovează echilibrul emoțional și comunicarea non-violentă pentru a susține starea de bine.

4.1	Comunică empatic și încurajator într-un mediu de încredere și motivație pentru performanță.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**	
4.1.1 Practică ascultarea activă și tehnici de comunicare non-violentă în interacțiunile cu diferite categorii de persoane mentorate. 4.1.2 Formulează diferite tipuri de întrebări pentru a încuraja exprimarea deschisă și sinceră. 4.1.3 Încurajează perseverența și reziliența în fața provocărilor cu empatie față de experiențele și emoțiile cadrelor mentorate. 4.1.4 Promovează un mediu deschis și sigur pentru exprimare în programele de mentorat. 4.1.5 Facilitează procesul de identificare a aspectelor pozitive și posibile îmbunătățiri într-un mod constructiv și respectuos. 4.1.6 Recunoaște și sărbătorește împreună cu persoana mentorată realizările și progresul lor pentru a stimula motivația și performanța. 4.1.7 Demonstrează disponibilitate de a răspunde sau a căuta răspuns la toate întrebările neclare persoanelor mentorate. 4.1.8 Își ajustează stilul de comunicare, de intervenție la nevoile și nivelul de pregătire a cadrelor didactice.			
4.1.9 Încurajează exprimarea ideilor și opiniilor pentru a consolida încrederea în propriile abilități. 4.1.10 Oferă sprijin emoțional pentru a depăși eventuale obstacole și pentru a consolida încrederea în sine. 4.1.11 Gestionează situațiile tensionate și conflictele cu multă atenție.	4.1.12 Manifestă empatie față de provocările specifice procesului de inserție profesională. 4.1.13 Evită judecățile sau criticile neconstructive la adresa debutanților. 4.1.14 Oferă constant încurajări debutanților. 4.1.15 Îndrumă debutanții să-și valorifice punctele forte cu încredere. 4.1.16 Promovează realizarea obiectivelor	4.1.17 Ascultă activ studenții stagiari și manifestă înțelegere față de dificultățile și provocările întâmpinate în practica pedagogică. 4.1.18 Demonstrează empatie față de emoțiile stagiarilor în procesul diferitor tipuri de practică pedagogică. 4.1.19 Susțin cu încurajări procesul de dezvoltare profesională și personală a viitorilor pedagogi în	

4.1 Comunică empatic și încurajator într-un mediu de încredere și motivație pentru performanță.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
	mici și măsurabile pentru a crește încrederea în sine și sentimentul de succes.	cadrul practicii independente de predare asistată.

4.2 Facilitează accesul la diferite categorii de resursele relevante.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
4.2.1 Identifică resursele interne și externe disponibile pentru dezvoltarea profesională a persoanelor mentorate. 4.2.2 Ghidează persoanele mentorate pentru a accesa programe de formare, workshop-uri și alte oportunități de dezvoltare profesională. 4.2.3 Oferă informații și suport pentru accesul la resursele necesare integrării în mediul de lucru și comunitate. 4.2.4 Sprijină contactul cu instituțiile de învățământ și resursele lor (biblioteci, platforme online, centre de resurse educaționale).		
4.2.5 Recomandă profesorilor resurse și oportunități instituționale (cursuri, materiale, specialiști) utile dezvoltării lor profesionale continue. 4.2.6 Încurajează utilizarea platformelor și bazelor de date instituționale pentru obținerea de informații și resurse relevante. 4.2.7 Sprijină în procesul de înscriere și participare la activități de dezvoltare profesională continuă.	4.2.8 Ghidează debutanții în accesarea resurselor educaționale și administrative ale școlii. 4.2.9 Facilitează contactul cu instituțiile și organismele relevante pentru sprijin în procesul de inserție. 4.2.10 Îndrumă către resursele de suport social, financiar sau administrativ disponibile pentru persoanele în proces de inserție. 4.2.11 Ajută la identificarea și utilizarea resurselor locale și instituționale	4.2.12 Facilitează accesul studenților stagiari la materiale pedagogice relevante practicii pedagogice. 4.2.13 Facilitează accesul la resurse instituționale și materiale relevante tezei lor de licență. 4.2.14 Ajută la utilizarea tehnologiilor și infrastructurii necesare pentru practică pedagogică.

4.2 Facilitează accesul la diferite categorii de resursele relevante.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
	pentru o inserție de succes.	
	4.2.15 Facilitează adaptarea și integrarea în comunitatea profesională.	

4.3 Crează un mediu propice echilibrului emoțional în relațiile profesionale și în raport cu sine.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
4.3.1 Facilitează discuții despre gestionarea emoțiilor în mediul profesional, promovând un climat de siguranță și încredere. 4.3.2 Oferă suport în identificarea legat de responsabilitățile și interacțiunile profesionale. 4.3.3 Sprijină emoțional cadrele didactice în momente dificile, în dezvoltarea unor abilități de gestionare a stresului și menținerea echilibrului emotional.		
4.3.4 Încurajează profesorii să adopte practici sănătoase de gestionare a stresului. 4.3.5 Inițiază dialoguri despre echilibrul emoțional, modelând experiențe relevante. 4.3.6 Promovează conștientizarea impactului emoțiilor asupra performanței și relațiilor cu colegii.	4.3.7 Ajută debutanții să identifice strategii de gestionare a stresului profesional. 4.3.8 Sprijină debutanții în menținerea echilibrului emoțional în contextul adaptării la un nou mediu profesional și social. 4.3.9 Creează spații de reflecție și exprimare a emoțiilor pentru a facilita integrarea și gestionarea responsabilităților noi. 4.3.10 Încurajează dezvoltarea rezilienței	4.3.11 Oferă stagiarilor suport emoțional în timpul practicii pedagogice. 4.3.12 Motivează viitoarele cadre didactice să-și dezvolte abilități de gestionare a emoțiilor în interacțiunea cu elevii, părinții și colegii. 4.3.13 Oferă sprijin pentru autoreglare emoțională în contextul provocărilor din procesul educațional.

4.3 Crează un mediu propice echilibrului emoțional în relațiile profesionale și în raport cu sine.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
	și a stabilității emoționale în procesul de inserție socială și profesională	

4.4 Demonstrează un comportament etic și profesionist în cadrul programelor de mentorat		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
4.4.1 Asigură un climat de respect, încredere, echitate și nediscriminare în cadrul activităților de mentorat. 4.4.2 Menține limite profesionale clare în relația cu persoana mentorată și evită relații care ar putea compromite obiectivitatea procesului de mentorat (ex. relații de prietenie strânsă, relații ierarhice directe în afara mentoratului). 4.4.3 Respectă și promovează standardele profesionale și etice în cadrul rețelei locale și naționale de mentori precum și în comunitatea educațională 4.4.4 Respectă confidențialitatea și integritatea informațiilor partajate în cadrul sesiunilor de mentorat. 4.4.5 Reflectă constant asupra propriei conduite, respectând principiile de confidențialitate și integritate în relația cu persoanele mentorate. 4.4.6 Stabilește de la început un acord clar cu persoana mentorată privind respectarea confidențialității și gestionează cu maximă discreție toate informațiile sensibile 4.4.7 Acționează cu integritate și onestitate, fiind un model de conduită etică pentru persoanele mentorate și pentru colegi.		
4.4.8 Își menține un comportament respectuos și responsabil față de cadrele didactice mentorate. 4.4.9 Demonstrează punctualitate și responsabilitate în programul de mentorat.	4.4.12 Respectă legislația și normele specifice procesului de inserție socială și profesională. 4.4.13 Susține integritatea și autonomia debutanților. 4.4.14 Respectă diversitatea și diferențele	4.4.17 Respectă codul de etică profesională a cadrelor didactice în raport cu studenții stagiari și îi susține în respectarea acestuia. 4.4.18 Menține confidențialitatea informațiilor despre studenții stagiari și

4.4 Demonstrează un comportament etic și profesionist în cadrul programelor de mentorat		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
4.4.10 Dezvoltă un climat de încredere și respect reciproc în cadrul sesiunilor de mentorat. 4.4.11 Promovează cu discreție și responsabilitate experiența cadrelor didactice mentorate.	individuale ale persoanelor mentorate. 4.4.15 Păstrează impartialitatea și obiectivitatea în sprijinirea cadrelor didactice debutante. 4.4.16 Promovează comportamente și practici etice în procesul de inserție.	activitățile realizate de ei. 4.4.19 Încurajează respectul, responsabilitatea și integritatea în comportamentul pedagogic.

Impact:

4.A Creste gradul de satisfacție profesională raportat de cadrele didactice în cadrul evaluărilor instituționale.

4.B Crește nivelul de utilizare a practicilor de comunicare non-violentă în cadrul colectivului didactic.

4.C Mai multe cadre didactice percep și acceptă mentorul drept sursă de sprijin emoțional și profesional.

4.D Crește nivelul de încredere personală și profesională, raportat de debutanți în primele luni de activitate.

4.E Crește % debutanților care se simt susținuți și înțeleși de mentor în perioade de dificultate profesională.

4.F Se remarcă o adaptare emoțională a studenților stagiari la activitatea didactică și la mediul școlar, grație sesiunilor de mentorat.

4.G Stagiarii manifestă mai multă deschidere în exprimarea provocărilor și reflecțiilor privind activitatea didactică.

Domeniul 5: Competențe digitale (Mentorul este un îndrumător digital activ)

Standardul 5: Mentorul aplică instrumente digitale și sprijină dezvoltarea competențelor digitale la persoanele mentorate.

5.1 Planifică și oferă feedback constructiv în procesul de dezvoltare a competențelor digitale

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
5.1.1 Aplică instrumente de autoevaluare (ex. grila DigCompEdu) și formulează obiective SMART de dezvoltare a competențelor digitale. 5.1.2 Elaborează planuri personalizate de formare digitală. 5.1.3 Oferă resurse adaptate nivelului de competență și domeniului didactic.		5.1.4 Analizează nivelul competențelor digitale ale stagiarilor și stabilește direcții de dezvoltare aplicabile în practica pedagogică. 5.1.5 Ghidează studenții în alegerea platformelor și aplicațiilor digitale adecvate pentru lecțiile susținute.

5.2 Modelează utilizarea pedagogică a tehnologiilor digitale.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
5.2.1 Demonstrează utilizarea eficientă a tehnologiilor în proiectarea lecțiilor și evaluarea formativă. 5.2.2 Planifică și desfășoară lecții demonstrative care integrează aplicații și platforme educaționale.		5.2.4 Susține stagiarii, inclusiv în format on-line, în planificarea lecțiilor cu elemente digitale relevante și în alegerea tehnologiilor potrivite.
5.2.3 Promovează experiența de proiectare a cadrelor didactice care aplică tehnologii digitale.	5.2.5 Oferă modele de planuri didactice în care sunt aplicate tehnologiile digitale. 5.2.6 Sprijină cadrele didactice debiiutante și stagiarii în aplicarea unor modele de proiecte didactice.	

5.3 Facilitează reflecția și progresul digital prin documentare și feedback.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
5.3.1 Oferă feedback privind integrarea tehnologiilor în practica educațională. 5.3.2 Monitorizează și reflectă asupra progresului digital în sesiunile de mentorat.		5.3.3 Oferă feedback specific despre utilizarea tehnologiilor în lecțiile practicate.

5.4 Facilitează colaborarea în domeniul dezvoltării compențelor digitale.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
5.4.1 Creează și moderează grupuri de învățare profesională online. 5.4.2 Facilitează schimbul de bune practici digitale între cadrele didactice din rețea. 5.4.3 Încurajează participarea activă la grupuri tematice, webinarii sau platforme colaborative.		5.4.4 Creează și administrează un canal online dedicat triadei Mentor–Coordonator–stagiar, pentru schimb de resurse digitale, întrebări și feedback rapid. 5.4.5 Încurajează prezentarea produselor digitale ale stagiarilor în conferințele de totalizare a practicii, stimulând schimbul de experiență între colegi.

5.5 Promovează siguranța, etica și responsabilitatea în mediul digital.

Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	Descriptori (Mentorat de inserție)	Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)
5.5.1 Instruiește cadrele didactice privind protecția datelor, utilizarea responsabilă a resurselor și comunicarea etică online.		5.5.4 Modelează conduita responsabilă pe platforme și intervine prompt pentru a corecta comportamente

5.5 Promovează siguranța, etica și responsabilitatea în mediul digital.		
Descriptori (Mentorat de dezvoltare profesională)	**Descriptori (Mentorat de inserție)**	**Descriptori (Mentorat de practică pedagogică)**
5.5.2 Supervizează aplicarea standardelor de etică digitală în contexte de predare și colaborare online.		digitale improprii observate în timpul lecțiilor online sau al interacțiunilor virtuale.
5.5.3 Colectează bune practice de aplicare a normelor instituționale privind siguranța online.	5.5.5 Clarifică debutanților normele instituționale privind siguranța online și utilizarea platformelor digitale.	

Impact

5.A Se dezvoltă o cultură organizațională care valorifică integrarea tehnologiilor digitale în procesul educațional.

5.B Crește numărul de cadre didactice care utilizează platforme digitale, aplicații educaționale și instrumente de evaluare digitală în activitatea didactică.

5.C Se îmbunătățește calitatea lecțiilor prin integrarea pedagogică a tehnologiilor digitale.

5.D Se consolidează capacitatea cadrelor didactice de a aplica responsabil principiile siguranței și eticii digitale în predare și comunicare.

5.E Crește gradul de participare a cadrelor didactice la comunități profesionale online și rețele de învățare digitală facilitate de mentori.

5.F Se intensifică schimbul de bune practici digitale și colaborarea între cadrele didactice prin activități coordonate sau sprijinite de mentori.

5.G Crește calitatea portofoliilor digitale și a reflecțiilor pedagogice realizate de cadrele didactice și stagiari, ca urmare a ghidării sistematice oferite în procesul de mentorat.

Domeniul 6: Mentorat și rețele de mentori

Standardul 6.1: Mentorul regional/raional coordonează programul de mentorat și procesul de dezvoltare profesională a rețelei de mentori din aria sa de responsabilitate

6.1.1 Coordonează dezvoltarea profesională a mentorilor din regiune/raion.

Descriptori

6.1.1.1 Realizează diagnoze anuale privind nevoile mentorilor prin metode variate (chestionare, focus-grupuri etc.).
6.1.1.2 Elaborează planuri și programe de formare diferențiate pe niveluri de experiență.
6.1.1.3 Susține, la necesitate, sesiuni de meta-mentorat individualizat.
6.1.1.4 Corelează intervențiile de formare cu nevoile strategice identificate în teritoriu.
6.1.1.5 Integrează politicile educaționale actuale în programele de formare organizate la nivel raional.

6.1.2 Identifică și diseminează bune practici în mentorat și educație.

Descriptori

6.1.2.1 Documentează și valorifică bunele practici.
6.1.2.2 Organizează și facilitează evenimente de diseminare la nivel raional și național.
6.1.2.3 Creează și gestionează un repertoriu regional/raional de bune practici în mentorat.
6.1.2.4 Reprezintă rețeaua regională la nivel național.

6.1.3 Monitorizează și evaluează implementarea programelor de mentorat.

Descriptori

6.1.3.1 Colectează periodic date cantitative și calitative despre activitatea mentorilor din teritoriu.
6.1.3.2 Analizează datele și redactează rapoarte semestriale care includ tendințe, concluzii și propuneri de optimizare.
6.1.3.3 Oferă feedback constructiv mentorilor și propune ajustări ale programelor de mentorat.
6.1.3.4 Transmite rapoartele către structurile naționale.
6.1.3.5 Participă activ la întâlniri de coordonare și rețele naționale.

Impact

6.1.A Crește calitatea și coerența programelor de mentorat la nivel local.
6.1.B Se dezvoltă capacitatea instituțiilor de a răspunde rapid la nevoile profesionale ale cadrelor didactice.
6.1.C Crește vizibilitatea bunelor practici și a rezultatelor din teritoriu în spații naționale.
6.1.D Se remarcă un progres continuu în implementarea sesiunilor de mentorat.

Domeniul 6: Mentorat și rețele de mentori

Standardul 6.2: Mentorul național se implică activ în implementarea programelor de mentorat și dezvoltarea rețelei de mentori la nivel national.

6.2.1	Proiectează și implementează programe de formare pentru mentorii regionali și instituționali.
Descriptori	
6.2.1.1	Dezvoltă programe de formare, bazate pe analiza nevoilor.
6.2.1.2	Implementează programe de formare și monitorizează aplicarea celor studiate.
6.2.1.3	Elaborează materiale didactice axate pe nevoile mentorilor instituționali.
6.2.1.4	Evaluează finalitățile formărilor asupra practicii de predare a cadrelor didactice.
6.2.1.5	Oferă sprijin prin sesiuni de meta-mentorat individual și de gr

6.2.2	Monitorizează performanța mentorilor din rețea.
Descriptori	
6.2.2.1	Facilitează procesul de autoevaluare a mentorilor în baza standardelor.
6.2.2.2	Coordonează procesul anual de raportare a activității mentorilor.
6.2.2.3	Elaborează rapoarte bazate pe analiza datelor relevante colectate de la rețelele rationale/regionale de care sunt responsabili.

6.2.3 Contribuie la dezvoltarea politicilor naționale privind mentoratul.

Descriptori

6.2.3.1 Participă la consultări privind îmbunătățirea politicilor naționale.
6.2.3.2 Colaborează cu experți naționali și internaționali pentru alinierea la bune practici.

6.2.4 Promovează cultura mentoratului la nivel național și internațional.

Descriptori

6.2.4.1 Organizează și/sau participă ca vorbitor la evenimente naționale și internaționale.
6.2.4.2 Publică articole și rapoarte de bune practici.
6.2.4.3 Participă activ în platforme online de cooperare.
6.2.4.4 Participă la campanii de comunicare privind rezultatele mentoratului.

Impact

6.2.A Se dezvoltă un cadru strategic coerent și sustenabil pentru implementarea și profesionalizarea mentoratului la nivel național.

6.2.B Activitatea mentorilor naționali contribuie la crearea unei comunități de mentori bine pregătiți și activi.

6.2.C Programele de formare dezvoltate de mentorii naționali sporesc nivelul de competență profesională al mentorilor regionali și instituționali.

6.2.D Prin meta-mentoratul sistematic, mentorii beneficiază de sprijin personalizat pentru dezvoltare profesională continuă, reflecție critică și leadership educațional.

6.2.E Evaluarea riguroasă a performanței mentorilor și utilizarea datelor multiple conduc la îmbunătățirea constantă a programelor de mentorat și la formularea de recomandări strategice relevante.

6.2.F Vizibilitatea mentoratului este amplificată prin participarea activă la evenimente, publicații și platforme colaborative, iar cultura mentoratului devine tot mai prezentă și recunoscută în spațiul educațional național și internațional.

BIBLIOGRAFIE

1. Anca-Denisa Petrache, Daniel Mara. Mentoratul de carieră didactică. București, Editura universitară, 2023
2. Julie Starr. Manual de mentorat. Editura Act și Poliutom. 2022
3. Hotărârea Guvernului 608/2024 – Cu privire la aprobarea Regulamentului privind activitatea de mentorat.
4. Ordinul MEC 785/2024 – Cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a programelor de educație a adulților în cadrul învățării pe tot parcursul vieții.
5. Ordinul MEC 8/2024 – Cu privire la aprobarea Regulamentului privind formarea continua a cadrelor didactice din învățământul general
6. Ordinul MEC 13335/2024 – Cu privire la modificarea Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor teritorilale de asistență psihopedagogică.
7. Ordinul MEC 1828/2024 - Cu privire la aprobarea Conceptului învățământului general la distanță
8. Ordinul MEC 198/2024 – Cu privire la aprobarea Conceptului școlii model.
9. Regulament cu privire la practica pedagogică în cadrul studiilor superioare de licență și master. Proiect. 2025
10. Department for Education (UK). *(2016)*. National standards for school-based initial teacher training (ITT) mentors. Disponibil la:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/536891/Mentor_standards_report_Final.pdf

11. New Teacher Center (NTC), USA. *(2018)*. NTC Mentor Practice Standards. Disponibil la:

https://newteachercenter.org/resources/mentor-practice-standards

12. Australian Institute for Teaching and School Leadership (AITSL). *(2023)*. Draft Mentoring Guidelines. Disponibil la:

https://www.aitsl.edu.au/tools-resources/resource/draft-mentoring-guidelines

13. OECD. *(2019)*. Supporting novice teachers: Teaching in Focus No. 29. Disponibil la:

https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/ebd203d6-en.pdf

14. UNESCO/Education International. *(2019)*. Global Framework of Professional Teaching Standards. Disponibil la:

https://ei-ie-al.org/sites/default/files/docs/Global-Framework-Standards.pdf

15. Council of Chief State School Officers (CCSSO), SUA. *(2013)*. InTASC Model Core Teaching Standards. Disponibil la:

https://ccsso.org/resource-library/intasc-model-core-teaching-standards

16. National Institute for Excellence in Teaching (NIET). *(2021)*. Three Steps for Strengthening New Teacher Mentoring. Disponibil la:

https://www.niet.org/newsroom/show/blog/strengthening-new-teacher-mentoring

17. Education Scotland. *(2020)*. National Model of Professional Learning. Disponibil la:

https://education.gov.scot/improvement/self-evaluation/national-model-of-professional-learning

18. Learning Forward. *(2022)*. Standards for Professional Learning. Disponibil la:

https://standards.learningforward.org/

19. Teach First. *(2020)*. Mentor Standards: Developing Excellent Teachers. Disponibil la:

https://www.teachfirst.org.uk/sites/default/files/2020-09/Mentor%20Standards%20%282020%29.pdf

20. Council of the European Union. *(2020)*. Council conclusions on European teachers and trainers for the future. Disponibil la:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0605(02)&from=EN

21. Ontario Ministry of Education. *(2016)*. New Teacher Induction Program: Induction Elements Manual. Disponibil la:

http://www.edu.gov.on.ca/eng/teacher/pdfs/NTIP-Manual-English.pdf